

OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA

KIRUVCHILAR UCHUN

"XORAZM ILM ZIYO" NTM

+998995607273 raqamiga SMS yuboring.	3491CPGZ* Familiya Ism (Viloyat) *JAVOBLAR
Namuna: 3491CPGZ*Boltayev Anvar (Qashqadaryo)*BAADACCCAACA...	
Izoh: 1) Agar sizni ism familiyagizda yoki viloyatingiz nomida O',G' harflari qatnashsa ularni o'rniga U va G harflarini ishlating. 2) Harflarni faqat lotin alifbosida yozing. 3) Repetitsion testlar faqat ko'rsatilgan sanalar uchun yaroqli. 18.07.2019-20.07.2019 4) Repetitsion testning sms javoblari soat 19:00 gacha qabul qilinadi.	
Natijalar: Har kuni @repetitsiontestuz kanalida soat 22:00 e'lon qilinadi	

SAVOLLAR KITOBI

999989

BLOKLAR:

Biologiya (3.1)

Kimyo (2.1)

Ona tili va adabiyoti (1.1)

Test topshiruvchi:

F.I.O.

IMZO

DIQQAT!

Test topshiriqlarini yechishdan avval savollar kitobini varaqlab, unda har bir fan bo'yicha savollar soni to'liqligini tekshiring. Agar savollar soni kamligi aniqlansa yoki savollar kitobi raqami bilan javoblar varag'idagi "savollar kitobi raqami" bir xil bo'lmasa, darhol auditoriya rahbariga ma'lum qiling.

Savollar kitobida va javoblar varag'ida test topshiruvchining familiyasi, ismi, otasining ismi to'ldirilganligiga va imzosi qo'yilganligiga e'tibor qarating!

BIOLOGIYA

1. Tabiiy areali Neoarktik biogeografik viloyati hisoblanadigan urg'ochilari gomogametal (a), tabiiy areli Habashiston biogeografik viloyati hisoblanadigan erkaklari geterogametal (b) organizmlarni aniqlang.
1) nektarchi; 2) karkidon; 3) sezarka; 4) bison; 5) martishka; 6) muskushli qo'y; 7) kama; 8) oddiy va mpir
A) a-7,8; b-1,2 B) a-4,6;b-2,5
C) a-2,3; b-4,5 D) a-4,7; b-1,3
 2. To'g'ri fikrni aniqlang
A) G.Mendel birinchi bo'lib gen tushunchasini fanga kiritdi
B) G.Mendel irsiyatning moddiy birligi genlar ekanligini takidlagi
C) irsiyat tufayli turga xos belgi xususiyatlarning nisbatan turg'unligi avlodlarda saqlanadi
D) genlarning xromasomada joylashuvi turg'un holatda bo'lmaydi
 3. Qaysi organ sistemalarining tuzilishiga ko'ra, Lamark hayvonlar sistemikasini yaratgan?
A) ovqat hazm qishh, nafas olish B) barcha
C) nerv D) qon aylanish
 4. Qaysi oilaga mansub o'simliklarda gullari faqat qiyshiq simmetriyali?
A) burchoqdoshlar B) karamdoshlar
C) ituzumdoshlar D) soyabondoshlar
 5. Odamlarda sariq va tekis soch retsessiv belgi hisoblanadi. Sochi sariq va to'lqinsimon bo'lgan ayol sochi qora va to'lqinsimon bo'lgan erkakka turmushga chiqqan. Bu oila farzandlarining necha foizi qora va jingalak sochli bo'lishi ehtimolini aniqlang.
A) 75 B) 37,5 C) 12,5 D) 50
 6. Bosh skeleti miya qutisi, jag'lar, jabra ravoqlari va jabra qopqog'idan tashkil topgan baliqlarni aniqlang.
1) beluga; 2) qilquyruq; 3) gigant akula; 4) tikandum skat; 5) oqcha; 6) dengiz tulkisi
A) 3,4,5 B) 1,2,5 C) 2,5,6 D) 3,4,6
 7. Mitoxondrada kechuvchi energiya almashinuviga xos xususiyatni aniqlang
A) kislorodni sarflanishi
B) sut kislotani hosil bo'lishi
C) glukosani oksidlanishi
D) karbanat angidiritni ajralishi
 8. Peshonasi nishab, qosh yoylari va iyagi zaif rivojlangan bo'lib, miyasining hajmi 1400 sm³ bo'lga. Ushbu ta'rif odamning qaysi ajdodlariga mansub?
A) pitekanthrop B) sinantrop
C) kromanyon D) neandertal
 9. Qaysi organizmlarda katta va kichik qon aylanish doirasi bir qorinchadan boshlanadi.
a)itbaliq b)salamandra c)manta d)qizilto'sh f)gavial g) turkiston agamasi
A) d.f B) a.b.e C) b.g D) a.c
 10. Funariya hujayrasida kechuvchi jarayonlarni ko'rsating.
1-ribosoma shakillanishi 2-xromasoma spirallashuvi 3-transkripsiya jarayoni 4-tranlatsiya 5-lipid sintezi 6-reduplikatsi
- a-golji majmuasi, b-sitoplazma c-endoplazmatikto'rd-yadro e-hujayra markazi
A) 1-d,2-d,3-b,4-e,5-c B) 1-a,2-b,3-d,4-c,5c
C) 1-d,2-b,3-d,4-b,5-c D) 1-d,2-b,3-d,4-a,5-e
 11. Sezgi analizatorlari haqidagi noto'g'ri fikrni aniqlang.
A) Harakat analizatorining oliy nerv markazi bosh miya katta yarimsharlari po'stlog'ining orqa markaziy egatida joylashgan
B) Gipermetropiya keksalarda ko'z gavhari do'ngligining ortib ketishi tufayli yuzaga keladi.
C) Quloqning suyak labirinti bilan parda labirinti orasida perilmifa, parda labirinti ichida endolimfa suyuqligi bo'ladi.
D) Terining derma qavatida sovuqni va siypalashni sezuvchi retseptorlar issiqni va og'riqni sezuvchi retseptorlarga nisbatan chuqurroq joylashgan.
 12. Biosfera evolutsiyasining uchinchi bosqichida qanday jayaronlar sodir bo'lgan?
1) dastlabki ko'p hujayrali organizmlar paydo bo'lishi; 2) biosfera gomeostaz holatining buzilishi; 3) qanotli hasharotlar rivojlanishi; 4) "pamik effekti" natijasida harorat ko'tarilishi; 5) qirg'oqqa yaqin joylashgan suvo'tlar tanasining tabaqalashuvi; 6) kislotali yomg'irlar yog'ishi oqibatida hosildorlikning keskin kamayib ketishi
A) 1,5,6 B) 2,3,4 C) 1,3,4 D) 2,4,6
 13. Ingichka ichakning peristaltic harakati qanday ahamiyatga ega
A) ichak yuzasini kengayishini ta'minlaydi;
B) ovqat moddalari ichak shirasi bilan aralashadi;
C) ovqat moddasi parchalanib hazm bo'lishini ta'minlaydi;
D) ovqat moddalarni yuqoridan pastga siljishini ta'minlaydi;
 14. Erkak asalarilarga mos kelmaydigan belgilarni ko'rsating.
1) qishda nobud bo'ladi; 2) nashtari yo'q; 3) ishchilarga nisbatan yirik; 4) ishchilarga nisbatan kichik; 5) mo'ylovi yaxshi rivojlanmagan; 6) urug'lanmagan tuxum hujayradan rivojlanadi; 7) orqa oyog'idagi savatchada gul changini yig'adi; 8) og'zi kemiruvchi- so'ruvchi; 9) og'iz organi yaxshi rivojlanmagan; 10) mumdan katak yasaydi;
11) urug'langan tuxum hujayradan rivojlanadi; 12) ko'zi yaxshi rivojlangan; 13) nashtari bor.
A) 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12
B) 3, 5, 7, 9, 10, 12, 13
C) 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13
D) 1, 2, 3, 6, 8, 12
 15. Bug'doyning qizil (A₁A₁A₂A₂) va oq (a₁a₁a₂a₂) donli navlari o'zaro chatishtirilganda F₂ da hosil bo'ladigan och qizil (a), qizil (b), pushti (c) donli o'simliklar necha xil genotipik sinflarga ega bo'ladi?
A) a-2, b-1, c-4 B) a-1, b-2, c-2
C) a-2, b-1, c-3 D) a-2, b-3, c-2
 16. Kaptar tana hujayrasida 39 juft autosoma bo'ladi. Kaptar hujayrasi xromosomalariga nisbatan 2 barobar kam xromosomaga ega bo'lgan uy sichqoni tuxum hujayrasida autosoma xromosomalar soni nechta bo'ladi?
A) 20 B) 18 C) 19 D) 40
 17. Seleksiyada yalpi tanlash usullarining qo'llanilishi bilan bog'liq ma'lumotlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni belgilang. 1) chetdan changlanuvchi o'simliklarga nisbatan qo'llaniladi; 2) toza liniyalar olinadi; 3) genetik nuqtai nazardan bir xil bo'lmagan navlar olinadi; 4) genetik nuqtai nazardan bir xil organizmlar guruhi olinadi; 5) avlodlar soni kam bo'lganligi sababli chor va chilikda qo'llaniladi
A) 1,4 B) 2,5 C) 1,3 D) 3,5
 18. O'simliklar tashqi muhit ta'sirida, hayvonlar esa ichki intilish bo'yicha murakkablashib boradi. Bu tushunchani qaysi olim e'tirof etgan?

- A) Forobiy B) Beruniy
C) Aristotel D) Lamark
19. Quyidagi belgilardan qaysilarini genotipini faqat taxliliy chatishtirish natijasida aniqlash mumkin?
1. dukkagi bo'g'imli, guli qizil no'xat 2. gulsimon tojli xo'roz 3. no'xatsimon tojli xo'roz 4. qora tanali qizil ko'zli erkak drozofila 5. oq gulli xushbo'y no'xat
A) 1,4 B) 2,5 C) 2,3 D) 1,3
20. Periferik nerv sistemasiga.....
a) orqa miyadan chiqadigan 31 juft sezuvchi va harakatlantiruvchi nerv tolalari; b) umurtqa pog'onasi atrofidagi nerv tugunlari; c) bosh miyadan chiqadigan 12 juft nervlar; d) ichki organlardagi nerv tugunlari; e) orqa miya f) bosh miya;
A) a,e,f; B) a,b,c,d;
C) b,d,e,f; D) e,f;
21. 2-bosqichda 120 kJ energiya issiqlik energiyasi sifatida tarqalsa, 3-bosqichda ATF da to'plangan energiya(a) va xoroplastda qancha molekula ATF hosil bo'lgan(b) aniqlang.
A) a-1440, b-1080 B) a-1440, b-980
C) a-1160, b-1080 D) a-1160, b-1200
22. Qaysi javobda o'simliklar sistemikasi kichik sistematik guruhdan katta sistematik guruhga qarab to'g'ri ketma-ketlikda ko'rsatilgan?
1) tokdoshlar; 2) terakbargli hftok; 3) magnoliasimonlar; 4) ikki urug'pallalilar; 5) hftok; 6) magnoliyatoifalar; 7) yopiq urug'hlilar; 8) qoqio'tdoshlar; 9) madaniy tok
A) 5,2,1,4,7 B) 2,5,1,4,6
C) 5,2,1,3,6 D) 2,9,8,3,7
23. Gulli o'simliklarda spermalar o'simlikning qaysi qismidan shakillanadi
A) vegetativ hujayradan
B) generativ hujayradan
C) markaziy hujayradan
D) chang hujayrasidan
24. Sitoplazmaga xos energiya almashinuvi to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang.
A) to'plangan energiyani ajralib chiqib ketgan issiqlik energiyasidan ko'pligi
B) karbanat angidiritni hosil bo'lishi
C) sut kislota sarflanishi
D) glukosani oksidlanishi
25. Muskullarning joylashgan joyiga qarab tartib bilan belgilang
1-uzun muskullar; 2-kalta muskullar; 3-keng muskullar; 4-aylana muskullar; 5-diafragma muskuli;
a) qo'l va oyoqlarda; b) qovurg'alar orasida; c) og'iz va ko'z atrofiga; d) ko'krakda; e) qorin devorida;
A) a-1,b-2,c-4,d-3,e-5;
B) a-1,b-2,c-4,d-3,e-3,5;
C) a-1,b-2,c-4,d-3,5,e-3;
D) a-1,3,b-2,c-4,d-3,e-5;
26. O'simlik mitoxondriyasida oksidlanish jarayonida 108 molekula ATF sintezlangan bo'lsa, sitoplazmada qancha energiya (kJ) issiqlik sifatida tarqalganligini (a) va shu vaqt davomida xoroplastda hosil bo'lgan ATF molekulasini (b) aniqlang.
A) a-240; b-3420 B) a-360; b-3420
C) a-360; b-3240 D) a-240; b-2160
27. Yo'sinlarning jinsiz hayoti sikli to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1.sporangiy 2.yashil ip 3.jinsiy a'zo 4.poya bargli o'simlik 5. kurtak 6.sporafil 7.antirediy-arxegoniy 8.zigota 9.spora

- A) 8,1,9,2,5 B) 9,3,7,8
C) 4,3,7,8 D) 6,1,9,2,5
28. Suvqaroqchisi hujayrasida kechuvchi jarayonlarni ko'rsating.
1-ribosoma shakillanishi 2-xromasoma spirallashuvi 3-transkripsiya jarayoni 4-tranlatsiya 5-lipid sintezi 6-reduplikatsi
a-golji majmuasi, b-sitoplazma c-endoplazmatikto'rd-yadro e-hujayra markazi
A) 1-d,2-b,3-d,4-b,5-c B) 1-d,2-d,3-b,4-e,5-c
C) 1-d,2-b,3-d,4-a,5-e D) 1-a,2-b,3-d,4-c,5c
29. Organizmlarning fiziologik mezoniga berilgan to'g'ri ta'riflar ko'rsatilgan javobni aniqlang.
1) suv shillig'i tizimcha shaklida shilimshiq ip ichiga tuxumlarini qo'yadi; 2) Osiyo chigirtkasining g'umbagi tuproqdagi maxsus ko'zachalarda yetiladi; 3) Afrika tilyapiya balig'ining urg'ochisi tuxumlarini og'zida olib yuradi; 4) daryo qisqichbaqasi urug'langan tuxumlarini qorinoyoqlariga yopishtirib olib yuradi; 5) baqachanoqning lichinkasi tanasidagi tishchalar yoki yopishqoq iplar yordamida baliqlar terisiga yopishib oladi; 6) yexidnanning urg'ochisi bitta tuxum qo'yadi va tuxumlarini o'zi bosib yotadi.
A) 2,3,5 B) 1,4,5 C) 1,3,6 D) 2,4,6
30. Kurakoyoqlilar va kitsimonlarning qadimgi ajdodlari hozirgi.....ga o'xshashtuzilgan quruqlikda yashovchi hayvonlar bo'lgan.
A) qo'lqanotlilar; B) yirqichlar;
C) kemiruvchilar; D) xaltalilar;

KIMYO

31. 9/21 g azot oksidi tarkibida 0,2 g azot bor. Shu oksid tarkibidagi azotning ekvivalentini aniqlang.
A) 7/2 B) 14/5 C) 7 D) 14/3
32. $x\text{CaCO}_3 = y\text{CaCO}_3 + z\text{CaO} + z\text{CO}_2$ ifodada x, y, z, z koeffitsientlarning eng kichik butun qiymatdagi nisbatlari 5:1:4:4 bo'lsa, reaksiyaning mahsulot unumini (%) aniqlang.
A) 75 B) 60 C) 80 D) 50
33. 2-xlorpentanon-3 tarkibidagi uglerod atomlari oksidlanish darajalari yig'indisini aniqlang.
A) -6 B) -4 C) -8 D) -5
34. Metan quyosh nuri ta'sirida xorlansa, reaksiya portlash bilan borib, 18 g qattiq modda hosil qiladi. Reaksiya uchun kerak bo'ladigan xor hajmini (litrlar, $t=273^\circ\text{C}$, 101,325kPa) hisoblang.
A) 67,2 B) 44,8 C) 134,4 D) 56
35. Alken va kisloroddan iborat aralshmaning zichligi $D_{\text{H}_2}=15,8$. Uglevodorod to'la yondirilganda olingan mahsulot sovitilganda gazlar aralashmasining zichligi $D_{\text{H}_2}=17,5$ ni tashkil qildi. Alkenni aniqlang.
A) metan B) buten C) propen D) eten
36. Bitta deyteriy atomi massasiga teng massaga ega bo'lishi uchun taxminan nechta vanadiy atomlaridagi elektronlar massalari yig'indisi kerak bo'ladi? ($m_e = 1/1840m_a$).
A) 160 B) 240 C) 320 D) 80
37. α -aminokislotalar qizdirilganda qaysi birikmaga aylanadi?
A) peptid B) diketopipirazin
C) lakton D) to'yinmagan kislota

38. Natriy nitratning 20°C da to'yingan 350 g eritmasi 10 A tok bilan 48250 sekund davomida elektroliz qilindi. Agar natriy nitrat 20°C da 50% tuz saqlasa, cho'kmaga tushgan tuz massasini (g) aniqlang.
A) 175 B) 84 C) 25 D) 45
39. Adenindagi ixtiyoriy 3 ta vodorod atomi gidroksil guruhiga almasha, uning m.a.b qancha bo'ladi?
A) 183 B) 168 C) 163 D) 167
40. 0,28% li KOH ning 0,2 kg eritmasi 5 A tok bilan 26,8 soat davomida elektroliz qilindi. Eritmaning pOH ini toping ($\rho=1,55\text{g/ml}$)
A) 10 B) 2 C) 3 D) 1
41. 24 g A spirt teng miqdorda 2 idishga ajratildi. 1-idishdagi spirt oksidlanganda B kislota hosil bo'ldi. Ikkinchi idishdagi A spirt bilan B kislota reaksiyaga kirishganda 23,2 g murakkab efir hosil bo'lsa, spirtlarni aniqlang. 1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ 2) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$
3) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ 4) $\text{CH}_3\text{CH}(\text{CH}_3)\text{OH}$
A) 4 B) 1 C) 2,3 D) 1,4
42. Tabiiy polimerni aniqlang.
A) lignin B) fenolfarmaldegid smola
C) glukoza D) polipropilen
43. To'yingan bir atomli spirt tarkibida kislorodning massa ulushi uglerod va vodorodning birgalikdagi massa ulushi teng bo'lsa, uglerodning massa ulushini aniqlang.
A) 3/5 B) 3/8 C) 12/23 D) 24/37
44. Tarkibi $\text{H}_2\text{SO}_4 \cdot x\text{SO}_3$ oleumga 0,8 mol suv qo'shilganda sp^3 va sp^2 orbitallarning soni tenglashdi, bunda 147,2 g oleum olindi. Oleumning tarkibini toping.
A) $\text{H}_2\text{SO}_4 \cdot 2\text{SO}_3$ B) $\text{H}_2\text{SO}_4 \cdot 5\text{SO}_3$
C) $\text{H}_2\text{SO}_4 \cdot 3\text{SO}_3$ D) $\text{H}_2\text{SO}_4 \cdot 4\text{SO}_3$
45. 48 g molibden X elementi bilan to'liq reaksiyaga kirishib, Mo_2X_3 birikmasini hosil qiladi. Barcha Mo_2X_3 bariy bilan BaX tarkibli birikma hosil qiladi. Agar BaX kaliy to'liq reaksiyaga kirishib 82,5 g K_2X hosil qilsa, X ning atom massasini toping? ($M_o=96, K=39$)
A) 32 B) 28 C) 78 D) 16
46. ${}_{92}^A\text{U} + 10\alpha \rightarrow E + A + p + 7n$
 ${}_{92}^A\text{U} + 10\alpha \rightarrow E + A + p + 7n$ Ushbu yadro reaksiyasida E izotopning massasi uran izotopi massasidan $\frac{44}{55}$ marta katta, A izotopi massasidan esa 2,4 marta katta. E izotop tarkibidagi elektronlar soni A izotop tarkibidagi elektronlar sonidan 43 taga ko'p. Uran izotopidagi neytronlar sonini aniqlang.
A) 148 B) 146 C) 147 D) 145
47. Atsetilendan benzol (reaksiya unimi 80%) benzol kumol (reaksiya unimi 75%), kumoldan fenol (reaksiya unimi 66,7%) olinganda oxirgi mahsulot massasi boshlang'ich modda massasidan 60,6 g ga kam bo'lsa, benzol massasini (g) aniqlang?
A) 23,4 B) 93,6 C) 70,2 D) 78
48. ClO_2^{-1} , ClO_3^{-1} va ClO_4^{-1} ionlar uchun quyidagi qaysi xususiyat(lar) umumiy emas?
1) markaziy atomning ekvivalentligi; 2) markaziy atomning gibridlanishi; 3) markaziy atomning oksidlanish darajasi
A) 1 B) 2 C) 2, 3 D) 1, 3
49. Noma'lum alken kaliy permanganatning kislotali eritmasida oksidlanganda ikki mol aseton hosil qilsa, alkenni toping.
A) 3-metil buten-1 B) 2,3-dimetil buten-2
C) penten-2 D) 2-metilbuten-2
50. Natriy elementining massa ulushi 23% bo'lgan natriy oksid va bariy oksid aralashmasi suvda eritildi. Olingan aralashmani to'liq neytrallashtirish uchun 190 ml 6M liHCl eritmasi sarf bo'ldi. Boshlang'ich aralashmadagi natriy oksid massasini (g) toping.
A) 24,8 B) 12,4 C) 18,6 D) 13,8
51. 20 litr ammiak parchalanganda uning hajmi 3/2 marta ortdi. Hosil bo'lgan gazlar aralashmasi o'rtacha molekulyar massasini aniqlang?
A) 11,33 B) 12,8 C) 15,6 D) 15
52. Popov qoidasiga ko'ra, oksidlanishda qaysi moddadan faqat ikki xil kislota hosil bo'ladi?
A) etilizobutylketon B) pentanon-3
C) diizopropilketon D) heptanon-3
53. $\text{Al} + \text{HNO}_3 \rightarrow \text{Al}(\text{NO}_3)_3 + \text{N}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O}$. Ushbu reaksiyani tenglang va oksidlovchi oldidagi ko'effitsientni aniqlang.
A) 30 B) 15 C) 3 D) 8
54. Tarkibida Cu, Al, Zn, Mg saqlagan 252 g qotishmaga NaOH eritmasi ta'sir ettirilganda 112 l (n.sh.da) gaz ajraladi va 68 g qoldiq erimay qoladi, huddishunday massali namunaga HCl ta'sir ettirilganda 145,6 l (n.sh.) da gaz ajraladi va eritmada qoldiq qoladi. Qotishma tarkibidagi d elementlar massalar yigindisini aniqlang?
A) 108 B) 54 C) 162 D) 130
55. Tabiiy gips 150-170°C da qizdirilganda tarkibidan 3/4 qism suv chiqib alebastr ($\text{CaSO}_4 \cdot 0,5\text{H}_2\text{O}$) ga aylanadi, gipsdagi suvsiz tuzning massa ulushini(%) aniqlang.
A) 6,2 B) 93,8 C) 16,56 D) 79,1
56. Quyidagi reaksiya tenglamasidagi barcha ko'effitsiyentlar yig'indisini aniqlang.
 $\text{P}_x\text{S}_y + 74\text{HNO}_3 \rightarrow x\text{H}_3\text{PO}_4 + y\text{H}_2\text{SO}_4 + 74\text{NO}_2 + 22\text{H}_2\text{O}$
A) 184 B) 154 C) 214 D) 199
57. 66,2 g qattiq holdagi ishqoriy metallning bromidi konsentrlangan H_2SO_4 bilan ta'sirlashganda 20°C harorat va 1,2 atmosfera bosimida 8 litr (n.sh) gaz ajralib chiqdi. Noma'lum metallni toping.
A) K B) Na C) Rb D) Cs
58. 55,5 g $\text{MeCl}_3 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$ tarkibli kristallogidrat 71,2 ml suvda eritilganda eruvchanligi 26,7 g bo'lgan tuzning to'yingan eritmasi hosil bo'ldi. Metallni aniqlang.
A) Cr B) Mn C) Fe D) Al
59. Tabiiy borning atom massasi 10,81 ga teng bo'lib, ${}^{10}\text{B}$ va ${}^x\text{B}$ izotoplarining aralashmasidir. Aralashmada ${}^x\text{B}$ izotopining massa ulushi 0,81 ga teng bo'lsa, "x" ni aniqlang.
A) 13 B) 12 C) 11 D) 14
13. NaOH eritmasiga ($\rho=1,02\text{ g/ml}$) eritma hajmidan 1,55 marta ko'p hajmdagi suv qo'shilganda ishqor normalligi 1,55 g-ekv/l ga kamayganligi aniqlangan bo'lsa, hosil bo'lgan ishqor eritmasining molyal konsentratsiyasini (mol/kg) aniqlang.
A) 1,63 B) 2,77 C) 3,96 D) 2,55
60. SO_2 va SO_3 ning 100 ml aralashmasiga 50 ml kislorod aralastirildi. Reaksiyadan keyin gazlar aralashmasi tarkibidagi ortib qolgan kislorod hajmi dastlabki gazlar aralashmasidagi SO_2 hajmidan 3 marta kam

ekanligi aniqlandi. Hosil bo'lgan va dastlabki gazlar aralashmasining o'rtacha molyar massalari farqini aniqlang.

- A) 3 B) 4,2 C) 1,6 D) 2,2

ONA TILI VA ADABIYOTI

61. Ko'chirma gapni o'zlashtirma gapga aylantirganda, darak gap shaklidagi ko'chirma gap kesimi qaysi kelishik shaklida va qaysi gap bo'lagi vazfasida keladi?
A) Gapning kesimi qaratqich kelishigidagi sifatdosh bilan ifodalangan to'ldiruvchiga o'zgartiriladi.
B) Gapning kesimi jo'nalish kelishigidagi sifatdosh yoki harakat nomi bilan ifodalangan to'ldiruvchiga o'zgartiriladi.
C) Gapning kesimi tushum kelishigidagi sifatdosh yoki harakat nomi bilan ifodalangan to'ldiruvchiga o'zgartiriladi.
D) Gapning kesimi chiqish kelishigidagi harakat nomi bilan ifodalangan to'ldiruvchiga o'zgartiriladi.
62. Bir qaragam, har shevangda ming jilolar, Har novdangda, har mevangda ming jilolar (M. Yusuf)
Ikkita jarangli til undoshi ishtirok etgan bo'g'inlar sonini aniqlang.
A) 5 ta B) 13 ta C) 9 ta D) 3 ta
63. **Men shu uzundan-uzoq umrimda-chi, bolam, hech qachon bunday ojiz, bunday ayanchli ahvolga tushmagandim.** Berilgan gapda kishilik olmoshi qaysi bo'lakka tobelangan?
A) hol B) aniqlovchi
C) to'ldiruvchi D) kesim
64. **O'zini sovuqdan qaltirayotgan kabi his qilgan kampir qizi bergan qaynoq-qaynoq choydan ichgach, tanasiga issiqlik yugurdi.** Ushbu gapda sodda yasama so'zlar qaysi so'z turkumlaridan yasalgan?
A) fe'l, sifat B) fe'l, taqlid so'z, ot
C) ot, fe'l, sifat D) fe'l, taqlid so'z, sifat
65. Ismlar guruhiga mansub bo'lgan, metafora usulida ma'nosi ko'chgan yasama so'z qatnashmagan gapni belgilang.
A) Yuragi qattiq ura boshladi.
B) Tiyrak Hamidning nursiz hayotini bezagan birdan-bir narsa onasi Komila opaning so'zlagan ertaklari bo'ldi.
C) Loyqa xayolotlar chashmaday tindi.
D) Har holda, Toshkent ustiga yana qonli bulutlar chiqdi, ishning oxiri nima bilan tinchlanar, bu bir xudoga ma'lumdir.
66. **Shoshilmay sovib qolgan kaboblarni yig'ib oldi, so'ng, indamay orqasiga tisarilarkan, patirga imo qilib ko'zini qisdi.** Berilgan gap turini toping.
A) egasi ma'lum gap B) egasi noma'lum gap
C) egasi umumlashgan gap D) egali gap
67. **Agar yaxshiliging seni xursand qilib, yomonliging xafa qilsa, demak, sen mo'min ekansan.** Ushbu gapdagi mustaqil so'zlar miqdorini toping.
A) 9 ta B) 8 ta C) 7 ta D) 10 ta
68. Quyida berilgan gapdagi ko'makchi morfemalar sonini aniqlang.
Bugungi hayotimizni qog'ozsiz tasavvur etish qiyindir.
A) to'rtta B) oltita
C) beshta D) yettita
69. Quyidagi qaysi biriliklarning shakily ifodasi bilan mazmuni o'rtasida bog'liqlik yo'q?
A) tasviriy ifoda B) ibora
C) ibora va tasviriy ifoda D) so'z birikmasi
70. Qaysi javobda quyida berilgan gapdagi tinish belgilarining qo'llanish sabablari to'g'ri ko'rsatilgan? Shirinsuxan, oqko'ngil insonlar mevali daraxtga o'xshaydi: hamma ulardan bahra oladi.

- 1) uyushiq bo'laklarning oldidan umumlashtiruvchi so'z kelgani uchun ikki nuqta qo'yilgan;
2) uyushiq bo'laklar qo'llangani uchun vergul ishlatilgan;
3) sodda gaplarda mazmunan unchalik yaqin bo'lmagan voqea-hodisalar ifodalanganligi uchun ular orasiga ikki nuqta qo'yilgan;
4) gapda ajratilgan bo'lak qatnashgani uchun vergul qo'llanilgan;
5) bog'lovchisiz qo'shma gap qismlari o'rtasida izohlash munosabati ifodalangani uchun ikki nuqta qo'yilgan.
A) 2, 5 B) 1, 2 C) 2, 3 D) 3, 4

71. Noto'g'ri yozilgan so'zlar sonini toping.
vakuum, valyuta, sazovor, iztirob, hijja
A) 4 B) 2 C) 1 D) 3
72. Vazifadosh ko'makchilar qaysi qatorda keltirilgan?
A) oldin, bilan, uchun B) uzra, deb, qarab
C) ko'ra, old, qadar D) atab, ust, avval
73. Qaysi hukm noto'g'ri?
A) barchasi to'g'ri.
B) kesim -dir, bo'ladi bog'lamalari bilan kelsa, ega bilan kesim orasida tire qo'yilmaydi.
C) kesim sifat, ravish, kishilik (egalik) olmoshi, tartib son bilan ifodalansa, ega bilan kesim orasida tire qo'yilmaydi.
D) kesim kelishik qo'shimchalarini olgan bo'lsa, ega bilan kesim orasida tire qo'yilmaydi.
74. **opa** so'zi qaysi so'zga zidlanganda, qon-qorindoshlik ma'nosini bildirishi bilan farq qiladi?
A) singil B) opa C) aka-uka D) o'gay opa
75. Turkiston o'lkamiz vodiylari, sahrolari keng, tog'lari buyuk, aholisi turk - o'zbekdur.
Ushbu gap haqida to'g'ri fikrni aniqlang.
A) 2 ta sodda gapdan iborat bog'lovchisiz qo'shma gap
B) uyushiq bo'lakli sodda gap
C) 3 ta sodda gapdan tashkil topgan, ajratilgan bo'lak qatnashgan murakkab qo'shma gap
D) uyushiq va ajratilgan bo'laklar ishtirok etgan sodda gap
76. Quyida berilgan gapda nechta so'z tarkibida qator undoshlar ishtirok etgan?
Ilm egallashga harakat qilish har bir mo'min va mo'mina uchun farz.
A) 2 ta B) 1 ta C) 3 ta D) 4 ta
77. Ega ishtirok etgan gaplarni aniqlang.
1) Burgaga achchiq qilib ko'rpa kuydirish yaxshi emas;
2) Sabr qilsang, g'o'radan halvo bitar;
3) Yaxshi bo'lsang yasharsan, nasibangdan osharsan;
4) Shakarning ozi shirin;
5) Beli og'rimaganning non yeyishini ko'r.
A) 1, 2, 4 B) 1, 5 C) 3, 4, 5 D) 2, 4
78. Qaysi maqoldagi yasama sifat fonetik o'zgarish asosida yozilgan?
A) Nomardga yalinma, Bir baloga chalinma.
B) Issiq kiyim tanni ilitar, Issiq so'z jonni ilitar.
C) Aqlsiz do'stga kular, Aqli do'stini suyar.
D) Qarindoshingni yomonlab, Qaydan tug'gan toparsan?
79. **Hoy (1) aylanay (2) o'g'rigina bolam (3) boshimda shunday musibat turganda (4) ko'zimga uyqu keladimi?** Ushbu gapda qaysi raqamlar o'rniga vergul qo'yiladi?
A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 2, 3
C) 2, 3, 4 D) 1, 3, 4
80. Shimoldan esgan mayin shamol so'z birikmasi zanjiridan faqat tobe so'z vazifasini bajaradigan so'zlarni aniqlang.
A) shimoldan, esgan B) shimoldan, esgan, mayin
C) shimoldan, mayin D) esgan, mayin
81. Noto'g'ri yozilgan so'zni toping.

- A) kariyes B) kores C) nomzod D) ukrain
82. "...ham forsiy demakka qodir va ham turkcha aytmoqqa mohir erdi, ammo turkiy devon tadviniga mayl qildilar va difpazir abyot va benazir g'azaliyot tartib berdilar". Ushbu misralar kim haqida va kim tomonidan bitilgan?
A) Alisher Navoiy haqida Husayn Boyqaro
B) Husayn Boyqaro haqida Navoiy
C) Jomiy haqida Husayn Boyqaro
D) Alisher Navoiy haqida Bobur
83. "Agar, darkor bo'lsa har choq, Chorlasa Vatan, Qo'lyozmalarimni tashlab, Shinel kiyaman" deya yozgan shoir kim?
A) Oybek B) Mirtemir
C) U. Nosir D) G. G'ulom
84. "Hammaning tili saxovatli kishining madhini qiladi, saxiylik kishilarning barcha kamchiliklarini yuvib ketadi. Saxiy bo'l, senga la'nat kelmasin, la'nat keltiradigan yo'lni saxovat berkitib qo'yadi". Ushbu parcha qaysi asardan?
A) "Hikmatlar" B) "Qissayi Rabg'uziy"
C) "Gulistoni bit-turkiy" D) "Hibatul-haqoyiq"
85. Qaysi so'fiy shoir ko'nglidagi ishq olovi qanday bo'lsa, uni shundayligicha she'rga ag'daradi, Ollohga bo'lgan muhabbatini ochiq izhor etadi?
A) Nasimiy B) Mashrab
C) So'fi Ollohyor D) Ahmad Yassaviy
86. "Hidoya" asarining muallifini aniqlang.
A) Imom Buxoriy B) Marg'inoniy
C) At-Termiziy D) Yassaviy
87. "Bemor" hikoyasida "omborda qulab ketgan qoplar ostida qolib o'ladigan bo'lgan" kim edi?
A) Abdug'aniboy B) Erkaboy
C) Sotiboldining xotini D) Sotiboldi
88. Jek London o'zining qaysi hikoyasida tabiatning asov kuchlariga qarshi mardona kurashuvchi kishilar hayotini zo'r mahorat bilan tasvirlaydi?
A) "Temir tovon" B) "Marten Iden"
C) "Hayotga muhabbat" D) "Tubanlik kishilari"
89. Gapda yoki she'rda xalq og'zaki ijodida mashhur bo'lib ketgan biror maqol, matal, ibora yoxud hikmatli so'z keltirib, nutq ta'sirchanligini oshirish usuliga nima deyiladi?
A) tamsil san'ati B) irsoli masal san'ati
C) talmeh san'ati D) tanosub san'ati
90. S.Zunnunova "Sodiq va Anor", "Xayrixon", "Surat bilan suhbat", "Qo'shnilarim" singari asarlarini qaysi janrda yozgan?
A) Qissa B) Doston C) She'r D) Roman